

1. VISOKA ZAPOSŁLJIVOST I MOBILNOST RADNE SNAGE

Strateški temelji i zakonodavna pozadina

Jedan od ključnih prioriteta hrvatske vlade je smanjenje nezaposlenosti (glavni nacionalni cilj je postizanje stope zaposlenosti od 62,9% do 2020.) i rješavanje problema neusklađenosti i nedostatka vještina, očuvanje radnih mjesta i sprečavanje daljnjeg rasta nezaposlenosti, jačanje fleksibilnosti i mobilnosti na tržištu rada (TR), povezivanje obrazovanja i tržišta rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) te poboljšanje učinkovitosti institucija tržišta rada.

PDČ za 2014. stavljaju dodatni naglasak na aktivnosti povezane s reformom zakona o radu, sprečavanje segmentacije tržišta rada, povećanje učinkovitosti aktivnih politika zapošljavanja jačanjem kapaciteta JSZ-a na nacionalnoj i regionalnoj razini, pritom povećavajući obuhvaćenost mladih, uključujući aktivnosti dosega do neprijavljenih (neaktivnih) mladih, dugotrajno nezaposlenih i starijih radnika.

Izazovi tržišta rada

Gospodarstvo u Hrvatskoj bilježi pad kroz dulje razdoblje, s padom BDP-a od 12% između 2008. i 2013. Stopa zaposlenosti u Hrvatskoj smanjivala se za oko 1,3 do 3,0 postotnih bodova godišnje, sa 62,9% u 2008. na 53,9% u 2013. Zaposlenost je posebno pala u građevinskom sektoru, veleprodaji i maloprodaji, prerađivačkoj industriji i medijima, uz gubitak više od jedne šestine radne snage. Nešto manji pad zabilježen je u prometnom, ugostiteljskom i poslovnom sektoru. Rast zaposlenosti zabilježen je u uslužnim djelatnostima koje se temelje na znanju, a posebno IT-u, zdravstvu i obrazovanju. Industrijska strategija i Strategija razvoja turizma iz 2014. određuju daljnji smjer za razvoj tržišta rada uz predviđeno povećanje stope zaposlenosti do 5 postotnih bodova do 2020., fokusiranjem na industriju srednje do visoke tehnologije, komunikacijsku i informacijsku tehnologiju, u skladu s okvirom za pametnu specijalizaciju i zahtjevima rastuće "zelene ekonomije". To stavlja nove izazove pred JSZ i cjeloživotno profesionalno usmjeravanje, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih, već zaposlenih, radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poduzeća, obrazovnog sustava i znanstveno-istraživačkog sektora.

Stopa zaposlenosti nije jednako nepovoljna za sve skupine stanovništva. Jaz stope zaposlenosti najistaknutiji je kod mladih ispod 25 i kod osoba iznad 50 godina starosti. Stopa zaposlenosti žena u 2013. iznosila je 49,7%, što je znatno niže od 58,3% koliko je iznosila stopa zaposlenosti muškaraca. Stopa zaposlenosti je vrlo niska za osobe bez srednjoškolskog obrazovanja (35,7% u 2013.), skromna za brojnu populaciju sa srednjoškolskim obrazovanjem (53,8%), a znatno bolja za osobe s tercijarnim obrazovanjem (74,2%).

Osim gospodarskom krizom, sudjelovanje na tržištu rada ugroženo je i demografskim promjenama, jer se stanovništvo radne dobi smanjuje (2011. broj stanovnika u dobi od 55 do 64 godine iznosio je 584.000 dok je broj stanovnika u dobi od 15 do 24 godine iznosio samo 505.000). Iako je stopa nezaposlenosti starijih radnika (55-64) niska (9,9%), niska je i njihova stopa zaposlenosti (37,8%). S obzirom na vrlo visoku neaktivnost osoba starijih od 50 godina u usporedbi s prosjekom EU-a, NPR predviđa reforme kako bi se izbjegla neaktivnost i postigla *isplativost rada*, u svrhu produljenja radnog vijeka i stimuliranja kasnijeg odlaska u mirovinu, a uz strogo reguliranje invalidske mirovine (Zakon o mirovinskom osiguranju iz 2013. utvrđuje zamjensku stopu prijevremene mirovine i proširuje skupinu umirovljenika koji mogu raditi i primati djelomičnu mirovinu). Prema posljednjim predviđanjima, stanovništvo radne dobi (15-64) smanjit će se za 5,7% između 2010. i 2020., stoga je važno ulaganje u starije radnike učinkovitom strategijom razvoja ljudskih potencijala.

Stopa nezaposlenosti povećala se s 8,4% u 2008. na 17,2% u 2013. godini (ukupno 345.112

osoba registrirano je kao nezaposleno). Poseban je problem dugotrajna nezaposlenost, koja obuhvaća 11% aktivnog stanovništva (dvije trećine ukupnog broja nezaposlenih) u 2013. Taj rizik je posebno visok među nezaposlenima bez srednjoškolskog obrazovanja, starijim nezaposlenim osobama i nezaposlenim osobama bez prethodnog radnog iskustva.

Naglasak na mladima

Mladi su u posebno nepovoljnom položaju na tržištu rada, pri čemu je stopa nezaposlenosti u dobnoj skupini od 15 do 19 godina, s 15,8%, koliko je iznosila 2008. godine, porasla na 35,2% u 2013., dok je stopa mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti se osposobljavaju (NEET) iznosila 20,9% (prosjeak EU-a je 15,9%). Jedan od najvažnijih pitanja povezanih s nezaposlenošću mladih je nedostatak radnog iskustva – do 40% evidentiranih nezaposlenih mladih u dobnoj skupini 15-29 nemaju formalno radno iskustvo, što je ključan preduvjet za poslodavce.

Stope nezaposlenosti su više za mlade s nižim razinama obrazovanja i one sa strukovnim obrazovanjem, kao što je i rizik od dugotrajne nezaposlenosti. Osiguravanje pristupa stjecanju praktičnih vještina može poslužiti kao potpora usklađivanju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja sa stvarnim potrebama tržišta rada i pridonijeti zapošljavanju ovih skupina. U okviru Plana implementacije Garancije za mlade (PIGzM) ukazuje se na obrazac dugotrajnog i neizvjesnog prelaska mladih iz škole na posao općenito kao i na posebno ozbiljne izazove s kojima su suočeni mladi bez završenog srednjoškolskog obrazovanja, koji imaju ograničenu ili su bez ikakve obiteljske potpore, koji su suočeni sa zdravstvenim problemima ili invaliditetom ili pak pripadaju romskoj nacionalnoj manjini.

Zbog opsega izazova, Hrvatska se obvezuje da će u potpunosti provoditi PIGzM i koristiti Europski socijalni fond (ESF) i Inicijativu za zapošljavanje mladih (IZM) u komplementarnosti s nacionalnim i drugim resursima u cilju postizanja održive integracije mladih na tržište rada. Kako bi se povećala učinkovitost i provedba predložene inicijative Garancije za mlade (GzM) u jesen 2014. godine osnovan je Savjet za provedbu Plana implementacije Garancije za mlade, kao glavno tijelo za praćenje provedbe GzM-a na nacionalnoj razini, koji obuhvaća sve relevantne dionike (civilni sektor, socijalne partnere i druge relevantne institucije).

Aktivnosti GzM-a u Hrvatskoj obuhvaćaju osobe mlađe od 30 godina starosti zbog produljenih obrazaca prelaska iz škole na posao, znatan broj diplomanata visokog obrazovanja koji završavaju školovanje u srednjim 20-tim i nepovoljnim pokazateljima tržišta rada, kao što je stopa nezaposlenosti za skupinu 25-29 godina od 22,7% u 2013. i stopa NEET skupine od 27,1%.

Mjere u sklopu PIGzM mogu biti revidirane ili dodatno razvijene u nekim aspektima radi bolje usklađenosti s novonastalim razvojem na tržištu rada, sukladno rezultatima trenutno važećeg PIGzM.

Osim opsežnih ranih intervencija u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja (MAPZ) usmjerenih na osobe u NEET statusu kroz IZM, glavna područja u borbi protiv visoke stope nezaposlenosti mladih su nastavni planovi i reforma naukovanja, izgradnja kapaciteta HZZ-a i uspostava jedinstvenog sustava praćenja osoba koje odustaju od obrazovanja, što omogućuje rani doseg do neaktivnih mladih.

Hrvatska će sredstva iz IZM-a koristiti za MAPZ, povratak u sustav obrazovanja i potpore za poduzetništvo usmjerene na mlade ljude u dobi od 15 do 29 godina. Sredstva ESF-a koristit će se za jačanje institucija tržišta rada, organizacija civilnog društva, socijalnih partnera i komora kako bi se osigurao njihov učinkovit rad s mladima, ali i za mjere podrške kategorijama mladih

koje zahtijevaju daljnju potporu i pomoć, s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene mlade.

Fokus mjera aktivne politike zapošljavanja

Situacija na tržištu rada zahtijeva snažniju potporu aktiviranju tog tržišta putem mjera aktivne politike zapošljavanja. Opseg takvih mjera znatno je proširen u razdoblju između 2011. i 2013. godine s dodatnim naglaskom u 2013. na mlade putem programa stručnog osposobljavanja, kao i na zaposlene kojima prijeti gubitak radnog mjesta.

Ulaganja iz ESF-a omogućit će osposobljavanje, prekvalifikaciju i osposobljavanje za ugrožene skupine, u skladu sa stvarnim potrebama tržišta rada u svrhu povećanja zapošljivosti i stjecanja relevantnih vještina. Također će se obuhvatiti potpore za zapošljavanje za one najranjivije, omogućujući stjecanje relevantnog radnog iskustva, kao i preventivne mjere za one kojima prijeti gubitak radnog mjesta, u cilju očuvanja radnih mjesta i održavanja zaposlenosti u uvjetima promjena situacije na tržištu rada. Na temelju gore opisanih utvrđenih izazova tržišta rada, kao i PDC-a i Smjernica za provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015.-2017., ciljane skupine u tom pogledu su dugotrajno nezaposleni, niskokvalificirani radnici, stariji radnici i žene. Intervencije koje se odnose na hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i djecu smrtno stradalih, zatočenih, nestalih, ratnih vojnih invalida ili dragovoljaca branitelja iz Domovinskog rata kao specifične podskupine nezaposlenih obuhvaćene su Programom stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja za razdoblje 2014.-2017 i članova njihovih obitelji.

U smislu preventivnih mjera na tržištu rada, aktivnosti su usmjerene na radnike kojima prijeti gubitak radnog mjesta.

Samozapošljavanje također predstavlja održiv put iz nezaposlenosti, kroz redovne aktivnosti MAPZ-a koje provodi HZZ. Međutim, razina samozapošljavanja i dalje je preniska da bi pridonijela poboljšanju situacije na tržištu rada.

U razdoblju od 2008. do 2013. godine, udio samozaposlenih osoba u ukupnom broju zaposlenih u dobi od 20 do 64 godine smanjio se sa 17,4% na 15,8%. Ministarstvo poduzetništva i obrta provodi ex-ante procjenu prepreka pristupu financijskom tržištu u kojoj se navode pojedinosti o postojećim okolnostima i scenarijima unapređenja samozapošljavanja koja će biti gotova početkom 2015. Očekuje se da će glavni naponi u promicanju i povećanju samozapošljavanja biti usmjereni na veću dostupnost financiranja i kontinuiranu institucionalnu potporu prije i tijekom pokretanja posla, ponudu u većoj mjeri individualiziranih programa obuke i mentorstva, praćenje i nadgledanje rezultata s posebnim naglaskom na skupine u nepovoljnom položaju. Imajući u vidu nepovoljan položaj žena na tržištu rada i slabiji pristup samozapošljavanju (na žene otpada samo 30% samozapošljavanja i 40% MAPZ-a za samozapošljavanje) posebno će se naglasiti promocija i podrška samozapošljavanju žena.

Neprijavljeni rad

Pretpostavlja se da udio neprijavljenog rada u hrvatskom gospodarstvu iznosi 29,8% BDP-a (u EU28 19% BDP-a). Neprijavljeni rad najčešći je u poljoprivredi, proizvodnji i maloprodaji. Najčešći oblici neprijavljenog rada su rad bez zasnivanja radnog odnosa, neprijavljanje radnika na odgovarajuće radno vrijeme, nezakonita zapošljavanja stranaca, neplaćanje uvećane plaće radnicima kada na to imaju zakonsko pravo, isplata plaće ili dijela plaće "na ruke".

Sveobuhvatan i sustavan pristup strategija, mjera i politika utemeljenih na temeljitoj analizi stanja i prikupljanju relevantnih podataka za preciznije mjerenje neprijavljenog rada razvit će se uz potporu ESF-a, kao i preventivne i mjere za otklanjanje navedenog.

Razvijanje kapaciteta institucija tržišta rada

Sposobnost utvrđivanja područja u kojima su nužne intervencije u velikoj mjeri ovisi o odgovarajućim podacima, analitičkim sposobnostima, pouzdanim instrumentima prikupljanja podataka i integriranim bazama podataka svih relevantnih institucija tržišta rada. Potrebno je pratiti provođenje mjera politika i uvesti sustav procjene učinaka politika kako bi se preciznije odredile ciljne skupine, povećao obuhvat i izbjegle posljedice praznog hoda i zamjene. Takvi kapaciteti, uključujući predviđanja, uvode se u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (MRMS), kroz sustav Evidencije ljudskih potencijala, integrirani registar ljudskih resursa.

Obrazovanje za tržište rada ključni je faktor u razvijanju konkurentnosti, zapošljivosti i stjecanju novih vještina za nova radna mjesta. Utvrđivanje praznina u pogledu potrebnih vještina i budućih potreba za vještinama zahtijeva kontinuiranu procjenu potreba gospodarstva i njihovo uključivanje u programe osposobljavanja. U suradnji s drugim ministarstvima, MRMS namjerava koristiti HKO kao glavni mehanizam za utvrđivanje potreba, stvaranje odgovarajućih standarda zanimanja i kvalifikacija te potpore izradi relevantnih programa osposobljavanja.

Kako bi se povećala dostupnost usluga korisnicima posebno je važno ojačati kapacitete ostalih institucija tržišta rada: Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ), Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO), Središnjeg registra osiguranika (REGOS) i Inspekcije rada MRMS -a (IR). Kapaciteti će se razvijati u pogledu ljudskih resursa i diferencijacije usluga.

Trenutačno se ulažu naponi za provođenje boljeg i stalnog praćenja i vrednovanja kretanja na tržištu rada općenito, te djelotvornosti MAPZ-a posebno, kako bi se učinkovito i pravodobno reagiralo na promjene i izazove na tržištu rada. Sveobuhvatna vanjska evaluacija prethodnog ciklusa mjera aktivne politike tržišta rada HZZ-a započet će početkom 2015. godine.

Pružanje diferenciranih, dostupnih i visoko kvalitetnih individualiziranih usluga (uključujući e-Usluge) i poslodavcima i nezaposlenima putem HZZ-a dovest će do smanjenja frikcijske nezaposlenosti i veće učinkovitosti pri koordiniranju ponude i potražnje na tržištu rada. U svrhu jačanja kapaciteta i poboljšanja pružanja usluga, akcijskim planom restrukturiranja HZZ-a predviđeno je nekoliko organizacijskih promjena i specijalizacija koje će se podržati kroz ESF sredstva.

Lokalna tržišta rada također igraju ključnu ulogu u smanjenju regionalnih razlika. Postoji značajna razlika u stopama nezaposlenosti među hrvatskim županijama koja se kreće od 8,7% do 33,4%. Razlike se odnose na industrijsku strukturu, razinu gospodarskog razvoja, dohodak, obrazovanje i sastav stanovništva. Glavne gospodarske aktivnosti odvijaju se u nekoliko većih gradova gdje je i najviše slobodnih radnih mjesta. Kako bi se odgovorilo na lokalne potrebe tržišta rada, pogotovo imajući u vidu ograničene lokalne resurse, ESF će nastaviti podupirati projekte koji se bave lokalnim potrebama tržišta rada i jačaju suradnju i partnerstvo lokalnih dionika.

Zaštita zdravlja i sigurnost na radu

Podaci prikupljeni do veljače 2014. pokazuju da se najveći broj ozljeda na radu dogodio u Gradu Zagrebu (22,64%). Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 8.431 (61,11%) su muškarci, a 5.360 (38,49%) žene. Najveći dio ozljeda na radu zabilježen je kod radnika u dobi od 31 do 40 godina i 41 do 50 godina, pri čemu najviše u prerađivačkoj industriji.

Jedan od ciljeva MRMS-a je reforma sustava zaštite na radu, čiji je cilj podizanje savjetodavne i preventivne uloge dionika u području zaštite zdravlja i sigurnosti radnika. U tu svrhu ESF će podržati razvoj institucionalnog okvira za zaštitu na radu. Nakon donošenja novog Zakona o zaštiti na radu, u postupku je uspostava Zavoda za unapređenje zaštite na radu, kao i poduzimanje različitih aktivnosti s ciljem unapređenja sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koje se

može postići samo ako se sustav temelji na pouzdanim, pravovremenim i usporedivim podacima o bolestima i ozljedama na radu i drugim relevantnim podacima.

Prethodna postignuća kao temelj

Hrvatska je stekla važno iskustvo u rješavanju pitanja vezanih uz zapošljavanje kroz projektni pristup tijekom pretpristupnog razdoblja. Intervencije su bile usmjerene na različite ranjive skupine na tržištu rada, uključujući osobe s invaliditetom, žene, mlade, kao i na izgradnju kapaciteta i razvoj struktura, postupaka i procesa za poboljšanje pružanja usluga. U pretpristupnom razdoblju, osnovano je 21 lokalno partnerstvo za zapošljavanje, osnovan je Centar tržišta rada za obrazovanje, stvoreni su uvjeti za rad unutar mreže EURES-a (Europske mreže institucija za zapošljavanje), osnovano je sedam centara za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje te su preispitane potrebe za ulaganjem u infrastrukturu JSZ-a.

2. PRIORITETNE OSI

2.A Opis prioriternih osi osim tehničke pomoći

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	1
Naziv prioritetne osi	Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage

- Cjelokupna prioritetna os provest će se isključivo kroz financijske instrumente
- Cjelokupna prioritetna os provest će se isključivo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provest će se kroz lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili transnacionalnoj suradnji ili obama

2.A.2 Obrazloženje za formiranje prioritetne osi koja pokriva više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (prema potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za izračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za izračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
ESF	Slabije razvijene	Ukupni	
IZM		Javni	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	8i
Naziv investicijskog prioriteta	Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice dugotrajno nezaposlenih i osoba čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Negativna kretanja na hrvatskom tržištu rada prisutna su od 2008., sa stopom nezaposlenosti koja se udvostručila s 8,4% na 17,2% u 2013., i udjelom dugotrajno nezaposlenog stanovništva koji je dosegao 11,0%. U istom razdoblju stopa zaposlenosti pala je sa 62,9% na 53,9%. Hrvatska je suočena s problemima usklađivanja znanja i vještina sa stvarnim potrebama tržišta rada. Stopa zaposlenosti niža je kod osoba bez višeg sekundarnog obrazovanja, i iznosila je 35,7% u 2013., u usporedbi s 53,8% za osobe s višim sekundarnim obrazovanjem i 74,2% za osobe s tercijarnim obrazovanjem. Podaci o nezaposlenosti ocrtavaju istu sliku, povezujući niži stupanj obrazovanja s višim rizikom nezaposlenosti, posebice dugotrajne nezaposlenosti. Stopa nezaposlenosti kod osoba s primarnim i nižim sekundarnim obrazovanjem iznosi 19,6% (službeni podaci o broju nezaposlenih bilježe gotovo 90.000 nezaposlenih).</p> <p>Dugotrajno nezaposleni čine 63,7% od ukupnog broja nezaposlenih, s posebno visokim rizikom od dugotrajne nezaposlenosti kod osoba s niskim stupnjem obrazovanja, žena i starijih osoba. Eurostat procjenjuje da je do 82,5% nezaposlenih starijih od 54 godine suočeno s dugotrajnom nezaposlenošću. Prema HZZ-ovim podacima vidljivo je da više od 50.000 starijih nezaposlenih u 2013. ne posjeduje zadovoljavajuće kompetencije za stabilnu integraciju u tržište rada, adekvatno ili ažurno znanje i vještine, što zahtijeva ciljano osposobljavanje, vještine i unapređivanje znanja i prilagodbu potrebama tržišta rada i njegovim promjenama. Nedostaje im relevantno radno i praktično iskustvo, što ih u kombinaciji s predrasudama, čini manje</p>

	<p>poželjnima poslodavcima i manje konkurentnima, pa stoga i trebaju dodatnu potporu pri zapošljavanju.</p> <p>HZZ nudi posebne pakete mjera APZ različitim skupinama korisnika. Paket MAPZ „Važno je iskustvo” usmjeren je na starije radnike, a uključuje niz mjera, uključujući zapošljavanje uz podršku, potpore za samozapošljavanje i osposobljavanje. Paket „I mi smo za novi posao i učenje” usmjeren je na dugotrajno nezaposlene. U razdoblju 2011.-2013. udio starijih radnika u potporama zapošljavanju iznosio je 14%, a u programima osposobljavanja 4%. Udio skupina s primarnim i nižim sekundarnim obrazovanjem u navedenim mjerama iznosi 14-18%, dok stope sudjelovanja kod dugotrajno nezaposlenih variraju između 45 i 68%.</p> <p>Posebnu podgrupu u Hrvatskoj čine branitelji iz Domovinskog rata i djeca ubijenih, zarobljenih, nestalih branitelja, branitelja s invaliditetom ili dragovoljaca i članovi njihovih obitelji. Oni čine 9,23% nezaposlenih i suočeni su sa znatnim preprekama zbog svoje dobi, obrazovanja, zdravstvenih problema što višestruko doprinosi njihovom nepovoljnom položaju. Oni su skupina koja je izložena riziku od dugotrajne nezaposlenosti. 55,8% hrvatskih branitelja nezaposleno je više od 12 mjeseci. Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja 2014.-2017. navodi posebne mjere APZ koje je provelo Ministarstvo hrvatskih branitelja, a koje obuhvaća mjere stručnog osposobljavanja, samozapošljavanja, potpore radu braniteljskih zadruga. Te će se mjere sufinancirati kroz ESF.</p> <p>ESF ulaganje usredotočit će se na posebne ciljne skupine u smislu obuhvata što će voditi poboljšanju njihove situacije na tržištu rada.</p> <p>Ključni rezultati obuhvaćaju povećanje zaposlenosti za nezaposlene s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene, nezaposlene s niskim stupnjem obrazovanja, žene, starije nezaposlene osobe i hrvatske branitelje i stradalnike iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji. Očekuje se i povećanje razine zapošljivosti, jačanje vještina i stjecanje stručne spreme koja se traži na tržištu rada, te stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U uvjetima gospodarske krize, samozapošljavanje ima potencijal postati jedna od ključnih mjera socio-ekonomske politike. Prema podacima Eurobarometra iz 2012. godine 54% ispitanika u Hrvatskoj imalo je sklonost prema samozapošljavanju (puno veći od prosjeka EU-a od 37%). Međutim, samo 18% smatralo je samozapošljavanje izvedivim. Nevoljkost pokretanja vlastitih tvrtki nastaje zbog nedostatka financijskih

	<p>sredstava, nedostatka potrebnog stručnog znanja za pokretanje tvrtke i njeno upravljanje te nedostatka poslovnih ideja i vezanih održivih poslovnih planova. Te prepreke su posebno prisutne među nezaposlenima koji trebaju konkretnu potporu i vodstvo kroz procese pokretanja i vođenja poslovanja.</p> <p>U Hrvatskoj udio samozaposlenih osoba trenutno iznosi 16,3% ukupnog broja zaposlenih, dok je udio žena 30%. Stope aktivnosti i zaposlenosti niže su kod žena nego kod muškaraca. Razlozi za neaktivnost nešto su drugačiji. Glavni razlog neaktivnosti žena, uz odlazak u mirovinu, su „druge obiteljske i osobne obaveze”, dok je za muškarce razlog „obrazovanje”. Mjere samozapošljavanja i subvencije čine standardni paket koji pruža HZZ, kao dio mjera aktivne politike tržišta rada. Trenutna primjena u praksi uključuje pružanje financijske potpore novim tvrtkama, na temelju prethodnog razvoja i razrade poslovnog plana, što se pokazalo kao dobar izlaz iz nezaposlenosti. 2012. godine HZZ je subvencionirao samozapošljavanje 665 korisnika starijih od 30 godina, a 2013. ukupno je 3.544 osoba iskoristilo mjere samozapošljavanja, pri čemu je udio žena bio oko 40%. Nastavak mjera samozapošljavanja predviđen je i za branitelje iz Domovinskog rata i djecu ubijenih, zarobljenih ili nestalih branitelja provedbom Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja branitelja i djece ubijenih, zarobljenih ili nestalih branitelja iz Domovinskog rata. U razdoblju od 2004. do 2013. ovim mjerama omogućeno je samozapošljavanje 3.875 osoba iz te ciljane skupine.</p> <p>Trenutno se redefiniiraju procedure za olakšavanje pristupa subvencijama, jednostavnije tehničke procedure za upravljanje financijama i izvještavanje, a istovremeno se nastoji pružiti kontinuirana stručna podrška i vodstvo potencijalnim korisnicima prije samog pokretanja tvrtke i kroz razdoblje u kojem primaju subvenciju.</p> <p>Kako bi se postigao značajan utjecaj na nove tvrtke, koji zahtijeva ulaganja u nepokretnu imovinu i ulaganje napora u gospodarsku održivost, istražuju se i drugi modeli potpore, poput mikro-financiranja. Na temelju rezultata dovršenog izvješća o ex-ante procjeni financijskih instrumenata za poslovnu konkurentnost i zapošljavanje predložit će se odgovarajući instrumenti za poboljšanje pristupa nezaposlenih financijskom kapitalu. Ti financijski instrumenti obuhvatit će kredite (mikro-krediti), garancije i/ili povratne potpore koje se trebaju osigurati nezaposlenim pojedincima za pokretanje poslovanja. Ti financijski instrumenti mogli bi financirati ostvarivanje ulaganja i dio obrtnog kapitala projekta te imaju produženo dospijeeće.</p> <p>Očekivani ključni rezultati su povećanje razine samozapošljavanja, održivosti bez potpore te olakšavanje pristupa samozapošljavanju nezaposlenima, osobito ženama.</p>
Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	Očuvanje radnih mjesta, zadržavanje u zaposlenju radnika koji su proglašeni viškom te jačanje brzog ponovnog

	zapošljavanja osoba koje su postale nezaposlene nakon što su proglašene viškom
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Određeni sektori suočavaju se s izazovima tehnoloških promjena, dugoročnim otpuštanjima i promjenama u globalnim načinima proizvodnje roba i usluga. U ostalim sektorima zabilježen je pad zaposlenosti zbog privremenog ili sezonskog pada potražnje, koji bi mogao ograničiti sektorske kapacitete za dugoročni razvoj kompetentne radne snage i rast zaposlenosti nakon ponovnog rasta potražnje.</p> <p>Poslodavci nemaju potrebnu institucionalnu potporu u kriznim razdobljima, niti znaju dovoljno o postojećim sredstvima i mjerama koje bi im pomogle prevladati teškoće bez otpuštanja radnika koje smatraju viškom. HZZ je razvio odgovarajuće mjere, uključujući subvencije za očuvanje radnih mjesta, potporu rješavanja problema raskoraka između postojećih i potrebnih znanja i vještina, te usluge mobilnih timova. Mobilni timovi su stručnjaci koji pružaju izravnu podršku na mjestu događanja, i usmjereni su prvenstveno na pomaganje poslodavcima u postizanju konkurentnosti, prevladavanju teškoća i brizi za radnike, kao i na pomaganju radnicima kojima prijeti gubitak radnog mjesta. Međutim, kako te intervencije traju određeno vrijeme, dio pažnje je usmjeren i na osobe koje su tijekom tog procesa izgubile radno mjesto.</p> <p>Mobilni timovi postoje u 22 područna ureda HZZ-a, i pružaju podršku prema potrebi. 2013. godine evidentirano je 140 poslodavaca kod kojih je provedena intervencija.</p> <p>HZZ bilježi rast interesa poslodavaca za mjere očuvanja radnih mjesta. 2011. i 2012. godine ukupno je 3 poslodavaca koristilo mjere kako bi zadržalo 703 radnika, dok je samo u 2013. godini čak 9 poslodavaca i 1.310 radnika imalo koristi od navedenih mjera.</p> <p>Nadalje, paket mjera posvećen očuvanju radnih mjesta i potpori poslodavcima u kriznim razdobljima kontinuirano se ocjenjuje i prilagođava rastućim i različitim potrebama. Primjerice, u 2013. godini osmišljena je mjera Stalni sezonski radnik kako bi se smanjila neizvjesnost sezonskih poslova i prebrodilo razdoblje smanjene aktivnosti.</p> <p>Ključni rezultati u sklopu specifičnog cilja uključuju zadržavanje radnika u opasnosti od gubitka radnih mjesta, te poticanje brzo ponovno zapošljavanje viška radnika, uključujući i preventivne i brze reaktivne mjere na tržištu rada. Nadalje, očekuje se povećanje kvalifikacija i vještina, posebno radnika s nižom razinom obrazovanja i višom starosnom dobi.</p>

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR03	sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			906,00	Broj	2013.			5.031,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			1.686,00	Broj	2013.			26.199,00	Podaci HZZ-a, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
CR06	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			1.707,00	Broj	2013.			27.563,00	Podaci HZZ-a, podaci HZMO-a, evaluacije, ISU	Godišnje
CR07	sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	zaposleni, uključujući samozaposlene			90,00	Postotak (%)	2013.			90,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, registri relevantnih institucija, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
SR101	sudionici koji su samozaposleni po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				19,00	Postotak (%)	2013.			21,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, registri relevantnih institucija, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
SR102	sudionici koji su samozaposleni, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				18,00	Postotak (%)	2013.			20,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, registri relevantnih institucija, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage
Investicijski prioritet 8.i usmjeren je na tri široka područja intervencija i stoga obuhvaća različite mjere.	
SC 8.i.1 pokriva aktivnosti kojima je cilj povećanje zaposlenosti nezaposlenih, osobito dugotrajno nezaposlenih i onih čije vještine ne	

odgovaraju potrebama tržišta rada, te je stoga primarno usmjeren na omogućavanje dostupnosti ciljanih mjera aktivne politike tržišta rada i sudjelovanja u njima. Naime, aktivnosti uključuju različite oblike osposobljavanja u skladu s potrebama tržišta rada (osposobljavanje i prekvalifikacija radi stjecanja vještina za buduće radno mjesto, kako određenih vještina, tako i vještina na širem području, kao što je povećanje digitalne pismenosti; provedba programa osposobljavanja na radnom mjestu) koje su izravno usmjerene na povećanje zapošljivosti sudionika u pogledu znanja, vještina i kvalifikacija, koje će pomoći njihovom zapošljavanju. Nadalje, potpore za zapošljavanje su usmjerene na stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva i poboljšanje radnih vještina nezaposlenih.

Potpore za osposobljavanje i zapošljavanje također izravno utječu na povećanje zaposlenosti određenih marginaliziranih skupina, kao što su hrvatski branitelji, pogotovo oni koji su bili pripadnici aktivne vojske, a primaju invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad ili nezaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću kojima je potrebno prilagoditi mjere za zapošljavanje kako bi se oni ponovno uključili na tržište rada. Mjere obuhvaćaju cjelokupni postupak vezan s njihovim uključivanjem na tržište rada, od dodatne stručne procjene njihove radne sposobnosti preko obrazovanja i osposobljavanja do zapošljavanja. Još od 2004. zbog posebnosti tog dijela populacije, Ministarstvo hrvatskih branitelja provodi mjere aktivne politike zapošljavanja prilagođene braniteljima kroz Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja za razdoblje od 2014. do 2017. te stoga ima veliko institucionalno iskustvo i administrativne kapacitete za razvoj i provedbu tih mjera.

Ciljane skupine: nezaposleni s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene, nezaposleni s nižim stupnjem obrazovanja, žene, hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, starije nezaposlene osobe, poslodavci.

Korisnici: institucije odgovorne za mjere APZ u Hrvatskoj (kao što su HZZ, Ministarstvo hrvatskih branitelja).

SC 8.i.2 usmjeren je na povećanje zaposlenosti kroz olakšavanje pristupa i pružanje potpore samozapošljavanju i poduzetništvu, ranjivih skupina nezaposlenih. Omogućit će se podrška samozapošljavanju, uključujući izravne potpore za samozapošljavanje i prateću podršku kao što su posebni oblici osposobljavanja i usmjeravanja, kao dodatni put prema zapošljavanju osoba zainteresiranih za samozapošljavanje i s poslovnom idejom. Aktivnosti samozapošljavanja HZZ-a, kao dio mjera APZ, dostupne su svim nezaposlenima bez ikakvih zahtjeva ili ograničenja u smislu radnog staža, radnog iskustva, zanimanja ili kvalifikacije.

Budući da se mjera odnosi na osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada, mjere samozapošljavanja trebaju uključivati sveobuhvatnu podršku prije, tijekom i nakon pokretanja novih tvrtki. Dodatnu podršku omogućit će specijalizirani savjetnici HZZ-a za samozapošljavanje dodatno educirani za pružanje specijaliziranih usluga za samozapošljavanje (dodatno naglašeno u okviru specifičnog cilja 8.vii.2), u provođenju ideje u poslovni plan, širenja informacija, motivacije, usmjeravanja, pripremnih aktivnosti za pokretanje poslovanja, relevantnog osposobljavanja, mentorstva i pratećih aktivnosti. Takav sveobuhvatni sustav podrške ne osigurava samo bolji pristup samozapošljavanju nezaposlenih koji su u nepovoljnom položaju, već i podupire održivost poslovnih poduhvata samozapošljavanja neovisno o financijskim potporama. Predviđene su aktivnosti usmjerene na poticanje ženskog poduzetništva (aktivnosti koje će ohrabriti i stimulirati žene za samozapošljavanje, poduzetništvo, organizaciju sastanaka, konferencija, okupljanje s ciljem promoviranja uspješnih primjera ženskog

poduzetništva). Dodatna posebna podskupina na koju će se usmjeriti aktivnosti su hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji.

Budući da Hrvatska nije uvela financijske instrumente u sklopu ESI fondova za razdoblje 2007.-2013., financijska pomoć za razdoblje 2014.-2020. u sklopu Tematskog cilja 8 temelji se na iskustvu korištenja mjera koje se financiraju na nacionalnoj razini, ograničenom iskustvu sa središnje upravljanim financijskim sredstvima EU-a i najboljim praksama drugih država članica EU-a. Do dovršetka ex-ante procjene, preliminarni prikaz aktivnosti koje će se financirati uključuje mikro-kredite, kredite i jamstva te povratne i nepovratne potpore za nezaposlene osobe (pokretanje novih tvrtki, mikro-tvrtke) za ulaganja u nepokretnu imovinu u kombinaciji s obrtnim kapitalom. Financijska pomoć usmjerena je na pojedince koji nemaju mogućnost bankovnog kreditiranja. Financijsku pomoć nadopunit će „meka” poduzetnička podrška u obliku programa mentorske pomoći koju nude HZZ i poduzetničke potporne institucije. Kreditima će se izbjeći prekomjerno zaduživanje poduzeća, osobito tijekom prve tri godine poslovanja. Gore navedena indikativna lista oblika financiranja podložna je promjenama koje će se možda pokazati potrebnim tijekom provedbe operativnog programa, ovisno o promjenama na tržištu i novih ex-ante procjena.

Aktivnosti povezane s praćenjem statusa samozaposlenih također će se razvijati i provoditi uz potporu ESF-a.

Ciljane skupine: nezaposlene osobe prijavljene na HZZ-u s posebnim naglaskom na žene

Korisnici: Institucije zadužene za navedene aktivnosti (Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo hrvatskih branitelja, tijela koja provode financijske instrumente povjerene u skladu s Uredbom za utvrđivanje zajedničkih odredbi čl. 38, uključujući financijske posrednike i druge odgovarajuće subjekte, kao što su fondovi za rizični kapital i ostali oblici javno-privatnih partnerstva odabranih na temelju otvorenih, transparentnih, proporcionalnih i nediskriminirajućih procedura, izbjegavajući sukob interesa).

SC 8.i.3 ima za cilj očuvanje radnih mjesta, očuvanje zaposlenja kod radnika koji predstavljaju višak radne snage, te promicanje brzog ponovnog zapošljavanja otpuštenog viška radnika, kroz preventivne i brze mjere na tržištu rada.

Mjere koje će se provoditi obuhvaćaju potpore poslodavcima suočenim s problemima/viškom radnika za očuvanje radnih mjesta, kako bi prebrodili teško razdoblje bez potrebe za otpuštanjem radnika. Program mjera aktivne politike zapošljavanja ili drugi važeći programi za očuvanje radnih mjesta ili kompenzacijske mjere definiraju specifične mjere i aktivnosti usmjerene na očuvanje radnih mjesta, kao što su potpore poslodavcima te za obrazovanje i osposobljavanje radnika. Također, utvrđuje kriterije prihvatljivosti poslodavaca za primjenu tih mjera, kao što su privremeni pad poslovne aktivnosti i negativni financijski rezultati poslovanja. Nadalje, HZZ pruža mjere u skladu sa sezonskim i drugih specifičnim promjenama na tržištu rada te će se, u tom smislu, pružiti podrška poslodavcima u poteškoćama, uslijed sezonskih promjena poslovnih aktivnosti kako bi se održala dugotrajna zaposlenost sezonskih radnika. Nadalje, subvencije za osposobljavanje će se osigurati za radnike koji mogu biti proglašeni viškom zbog zastarjelih ili neodgovarajućih vještina u promjenjivom okruženju, odnosno kada poslodavac uvodi nove tehnologije ili nove poslovne standarde, kada se moderniziraju ili prilagođavaju proizvodni procesi i sl., s ciljem da dugoročno zadrže radno mjesto. Ova mjera je posebno prilagođena radnicima s nižom razinom obrazovanja i starijim radnicima. Sveobuhvatna podrška mobilnih timova tvrtkama s privremenim problemima u poslovanju ili viškovima radnika, provodit će se u razdoblju

2014.-2020., uključujući i izravnu pomoć radnicima kojima prijeti gubitak radnog mjesta te ih se priprema za tržište rada, posreduje u njihovo ime dok su još uvijek u radnom odnosu, pružajući usluge informiranja i savjetovanja. Ukoliko tijekom tog procesa izgube radno mjesto, i dalje će imati pravo na usluge HZZ-a, ali i na subvencije ili osposobljavanje, ako to situacija bude zahtijevala. Dakle, važan aspekt mjere je pomaganje onima koji su otpušteni kao višak kako bi se ubrzalo njihovo ponovno zapošljavanje.

Ciljane skupine: nezaposlene osobe, radnici u riziku od gubitka radnog mjesta zbog viška radne snage.

Korisnik: Hrvatski zavod za zapošljavanje.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage
--------------------------------	--

Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.

Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.

Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.

Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).

Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:

- usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);
- relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;
- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			48.708,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO02	dugotrajno nezaposleni	Broj	ESF	Slabije razvijene			32.230,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO05	zaposleni, uključujući samozaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.700,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO07	stariji od 54 godine	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.607,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO09	s osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2)	Broj	ESF	Slabije razvijene			11.028,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO101	Branitelji i djeca smrtno stradali, zatočeni, nestalih branitelja, invalida ili dragovoljaca branitelja	Broj	ESF	Slabije razvijene			7.133,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO102	Žene koje su primile potporu za samozapošljavanje	Broj	ESF	Slabije razvijene			9.365,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO103	Broj podržanih novo osnovanih tvrtki	Broj	ESF	Slabije razvijene			12.919,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO104	Broj radnika u riziku od gubitka radnog mjesta i nezaposlenih osoba koji su izgubili posao kao višak, koji su primili potporu	Broj	ESF	Slabije razvijene			7.125,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO105	Tvrtke u restrukturiranju koje su primile podršku HZZ-ovih mobilnih timova	Broj	ESF	Slabije razvijene			84,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	8ii
Naziv investicijskog prioriteta	Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje zapošljavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih iz NEET skupine na tržište rada

<p>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</p>	<p>Mladi su u osobito nepovoljnom položaju na tržištu rada, što dokazuje kontinuirani porast stope nezaposlenosti u dobi od 15-29 godina, počevši od 2008. (koja je 2013. iznosila od 35,2%), i usporedni pad stope zaposlenosti (koja je 2013. dosegla 29,0%).</p> <p>Udio mladih u ukupnom broju nezaposlenih povećao se s 28,7% u 2008. na 32,8% u 2013 godini. Kretanja broja zaposlenih i nezaposlenih pokazuju da se ukupno 47,7% novih unosa u evidenciju nezaposlenih u 2013. godini odnosilo na mlade, što je najveći broj novih unosa ikad zabilježen za dobnu skupinu 25-29. Dugotrajna nezaposlenost mladih u dobi od 15-29 iznosi 18,4% za Hrvatsku u 2013. godini.</p> <p>Udio dugotrajno nezaposlenih među mladima pada s porastom razine obrazovanja – u prosjeku 34% dugotrajno nezaposlenih mladih je bez srednjoškolskog obrazovanja, 28% s trogodišnjim strukovnim obrazovanjem i samo 13% visoko obrazovanih mladih. Te razlike znatno su izraženije u odnosu na mlade bez radnog iskustva s osobito nepovoljnom dinamikom nalaženja posla za one s nižim stupnjem obrazovanja (samo 1/5 nađe posao u roku od 1 godine od prijave), tako da se mladi ljudi bez visokog obrazovanja i bez radnog iskustva suočavaju s najvećim preprekama u pronalaženju prvog posla.</p> <p>U skladu s Planom implementacije Garancije za mlade Hrvatska će se boriti protiv dugotrajne nezaposlenosti NEET-ova pomoću ESF-a.</p> <p>Očekivani rezultati koji se odnose na NEET-ove usmjereni su na povećanje njihove zapošljivosti kroz različite APZ mjere, s posebnim naglaskom na stjecanje prvog radnog iskustva.</p> <p>ESF aktivnosti će se usmjeriti na povećanje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih NEET-ova i njihovo uključivanje na tržište rada.</p> <p>Ključni rezultati ovog specifičnog cilja su povećanje razine stabilnog i održivog zapošljavanja te samozapošljavanja dugotrajno nezaposlenih NEET-ova, povećanje njihove zapošljivost, stjecanje potrebnog radnog iskustva te nadogradnja znanja i praktičnih vještina.</p>
---	--

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			34,00	Postotak (%)	2013.			39,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR06	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			45,00	Postotak (%)	2013.			50,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR103	Nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu IZM-a	Slabije razvijene	Broj				92,00	Postotak (%)	2013.			92,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR104	dugotrajno nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				28,00	Postotak (%)	2013.			33,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR105	dugotrajno nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				25,00	Postotak (%)	2013.			30,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade
<p>Aktivnosti u okviru ovog specifičnog cilja usredotočit će se na povećanje zaposlenosti i zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih NEET-ova i njihovu integraciju na tržište rada.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omogućavanje osposobljavanja i usavršavanja vještina u skladu s potrebama tržišta rada za jačanje konkurentnosti NEET-ova s neodgovarajućim ili niskim stupnjem obrazovanja, usklađujući njihove vještine i znanje s potrebama poslodavaca, ali prateći smjernice i ciljeve na razini strategija EU-a koje definiraju područja koja će trebati nove vještine ili specifičnije vještine radne snage (digitalni program, strategija industrijskog razvoja); • aktivnosti koje poboljšavaju prvo zaposlenje za stjecanje radnog iskustva, odnosno mjere za stručno osposobljavanje bez zasnivanja 	

radnog odnosa, koji omogućuje izravno stjecanje radnog iskustva unutar struke za koju se mlada nezaposlena osoba obrazovala – osoba uči kroz rad na određenom radnom mjestu i dodatno može također ispuniti uvjete i zahtjeve za državne, stručne ili majstorske ispite (posljednji se odnose na obrtnička zanimanja) što dovodi do trajnijeg ili neovisnijeg zaposlenja, kako bi se bolje pridonijelo usklađivanju znanja i vještina s trenutačnim potrebama tržišta rada, mjera će biti usmjerena na povećano uključivanje privatnog sektora;

- usmjeravanje i podrška samozapošljavanju i poduzetništvu NEET-ova, što obuhvaća posebnosti rada s tom ciljanom skupinom, s naglaskom, između ostalog, na uvođenje koncepta samozapošljavanja i poduzetništva i njihovih različitih oblika, pomoć u procjeni održivosti opcije samozapošljavanja u skladu s karakteristikama i sposobnostima osobe, usmjeravanje i podrška u provođenju ideja u poslovne planove, neprekidna podrška tijekom provedbe, mentoriranja, daljnjih aktivnosti (sve te aktivnosti povezane su s komponentom jačanja sposobnosti samozapošljavanja, predviđeno u okviru specifičnog cilja 8.vii.2), ali i izravna financijska potpora pokretanju novih tvrtki (uključujući i mehanizme mikro-kreditiranja i drugih programa zaduživanja);
- pružanje izravnih potpora i naknada za zapošljavanje, odnosno financijske potpore poslodavcima za poticanje zapošljavanja NEET-ova kao skupine koja je u nepovoljnom položaju na tržištu rada, te osobito podskupina koje su u nepovoljnijem položaju, kao što su mladi s niskim stupnjem obrazovanja; zapošljavanje se podupire do 12 mjeseci i omogućuje pojedincima koji su u nepovoljnom položaju da steknu relevantno radno iskustvo i neovisnosti u svom radu te tako povećaju svoju zapošljivost na otvorenom tržištu rada;
- provedba programa izravnog stvaranja novih radnih mjesta u području socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, upravljanja projektima, s naglaskom na pomoć i podršku u zajednici, kako bi se promicalo zapošljavanje mladih i zapošljivost; programi usmjereni na mlade su u prosjeku duži od redovitih programa javnih radova, a zbog područja koje pokrivaju, mogu obuhvaćati komponente osposobljavanja i obrazovanja koje omogućuju stjecanje relevantnih vještina i radnog iskustva, čime povezuje zapošljavanje ciljnih skupina; u skladu sa smjericama Europske komisije, intenzivnija podrška u tom smislu planira se kao neposredna radnja, zbog teške ekonomske krize i iznimno nepovoljnog položaja mladih, kao i najranjivije skupine mladih, kao što su dugotrajno nezaposleni;
- aktivnosti usmjerene sudjelovanju NEET-ova u (deficitarnim) obrtničkim zanimanjima i stjecanje odgovarajućih praktičnih vještina stipendiranjem i subvencijama za naukovanja te bolje usklađivanje obrazovanja sa zahtjevima tržišta rada i olakšavanje prijelaza iz škole na posao.

Ciljane skupine: dugotrajno nezaposleni NEET-ovi.

Korisnici: tijela nadležna za provedbu mjera i aktivnosti Plana implementacije Garancije za mlade, jedinice lokalne i regionalne samouprave.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih
--------------------------------	---

	zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi); – relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a; – jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a; – kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta); – sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta); – održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta). <p>U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.</p>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade
Predviđena je provedba (dijela) ovog investicijskog prioriteta putem financijskih instrumenata, ovisno o rezultatu ex-ante procjene, sukladno	

članku 37. stavku 2. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi. Ex-ante procjena je u završnoj fazi.

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			8,946.00	Projekti, ISU	Godišnje
CO06	mladi od 25 godina	Broj	ESF	Slabije razvijene			4,516.00	Projekti, ISU	Godišnje
SO110	mladi koji su sudjelovali u programima osposobljavanja,	Broj	ESF	Slabije razvijene			2,939.00	Projekti, ISU	Godišnje
SO111	mladi u dobi od 25-29	Broj	ESF	Slabije razvijene			4,430.00	Projekti, ISU	Godišnje
SO118	NEET-ovi koji su primili stipendije za deficitarna zanimanja i obrte	Broj	ESF	Slabije razvijene			1,150.00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog	8ii
------------------------------	------------

prioriteta	
Naziv investicijskog prioriteta	Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje zapošljavanja i brze integracije NEET skupine kroz Inicijativu za zapošljavanje mladih (IZM) na tržište rada
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Hrvatska je suočena s velikim brojem mladih koji nemaju zaposlenje, nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja (NEET). U 2013. godini 20,9% mladih u Hrvatskoj pripadalo je kategoriji NEET-ova, što je znatno iznad europskog prosjeka od 15,9%. Hrvatska ima veći broj mladih koji su nezaposleni, a nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja u dobnoj skupini od 25-29 (u iznosu od 26,3%), od prioritete dobne skupine EU-a koja je 15-24 (18,6%). U slučaju ne uključivanja u sustav, mladi koji su nezaposleni, a nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja gube vještine i kvalifikacije, te se kasnije osamostaljuju, što zahtjeva posebne mjere.</p> <p>Plan implementacije Garancije za mlade je hrvatska vlada usvojila u travnju 2014. i predstavlja sveobuhvatan plan aktivnosti usmjerenih na mlade, neovisno financiraju li se one iz nacionalnih izvora, EU ili drugih izvora, a usmjeren je na mlade do 30 godine starosti. Plan implementacije Garancije za mlade usredotočit će se na pružanje mjera za mlade nezaposlene i neaktivne NEET-ove, a koji se brzo mogu zaposliti ili obrazovati ili osposobiti unutar 4 mjeseca kako je propisano u Planu implementacije Garancije za mlade. Stoga će ovaj specifični cilj biti usmjeren samo na nezaposlene i neaktivne NEET-ove, dok će specifični cilj 8.ii./ESF podupirati dugotrajno nezaposlene NEET-ove.</p> <p>2011. godine 62.680 (7,8%) mladih u dobi od 15-29 imalo je neaktivan status što je znatno iznad europskog prosjeka. Rezultat aktivnosti u okviru ovog specifičnog cilja, je povećanje zapošljivosti neaktivnih NEET-ova kroz mjere osposobljavanja i zapošljavanja, kao i pripravništvo, dok će ostale popratne mjere biti usmjerene na motivaciju i povećanje samopouzdanja kao i druge mjere profesionalnog usmjeravanja.</p>

	<p>Kako bi se ojačalo zapošljavanje NEET-ova, aktivnosti usmjerene na povratak NEET-ova u sustav obrazovanja utvrđene su u Strategiji znanosti, obrazovanja i sporta, a mogu se podijeliti na nekoliko mjera: Prva mjera uključuje povratak u obrazovni sustav za pripadnike ranjivih skupina i sastoji se od dvije faze:</p> <p>Prva faza obuhvaća međusektorsku suradnju u utvrđivanju mladih/pripadnika ranjivih skupina koji su: A) izišli iz obrazovnog sustava ili B) nisu uključeni u tržište rada radi nedostatka kvalifikacija i kompetencija.</p> <p>Druga faza obuhvaća povratak u obrazovni sustav kroz stipendiranje od strane relevantnog nacionalnog tijela.</p> <p>Druga mjera uključuje obrazovanje NEET-ova niske razine kvalifikacija ili s neadekvatnim kvalifikacijama, gdje će se pored upisa u programe izobrazbe odraslih također financirati tečajevi stranih jezika i polaganja vozačkog ispita.</p> <p>Treća mjera obuhvaća mogućnost davanja druge prilike za pristup visokom obrazovanju. Institucijama višeg obrazovanja dodijelit će se sredstva za provedbu programa uključivanja NEET-ova radi njihove integracije u individualizirane studijske programe.</p> <p>Ključni rezultati koje se očekuju kroz izravnu potporu NEET-ovima, su aktivacija i ponovna aktivacija nezaposlenih i neaktivnih NEET-ova, povećanju broja zaposlenih i samozapošljavanja, kao i povećanje razine njihove zapošljivosti.</p>
--	--

Tablica 4.a: Pokazatelji rezultata IZM-a i specifični pokazatelji rezultata programa koji odgovaraju specifičnom cilju (po prioritetnoj osi ili dijelu prioritetne osi)

Investicijski prioritet: 8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade													
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
				M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR01	nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu IZM-a	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			87,00	Postotak (%)	2013.			90,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR02	nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			4.328,00	Broj	2013.			9.690,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR03	nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			3.935,00	Broj	2013.			8.809,00	Projekti, ISU	Godišnje

CR04	dugotrajno nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih	Broj			0,00					0,00		
CR05	dugotrajno nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja	Broj			0,00					0,00		
CR06	dugotrajno nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Broj			0,00					0,00		
CR07	neaktivni sudionici koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju, a koji okončaju intervenciju uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih	Broj	neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju		3,00	Postotak (%)	2011.			80,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR08	neaktivni sudionici koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju, a koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja	Broj	neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju		3,00	Postotak (%)	2011.			10,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR09	neaktivni sudionici koji se ne obrazuju niti se osposobljavaju, a koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Broj	neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju		3,00	Postotak (%)	2011.			10,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR10	sudionici u programima stalnog obrazovanja i osposobljavanja koji dovode do stjecanja kvalifikacije, naukovanja ili stažiranja šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene		6.095,00	Broj	2013.			7.500,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR11	sudionici koji imaju posao šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene		5.123,00	Broj	2013.			11.341,00	Projekti, ISU	Godišnje
CR12	sudionici koji su samozaposleni šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene		2,00	Postotak (%)	2013.			5,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade
<p>Ovaj specifični cilj obuhvaća aktivnosti za promicanje zapošljavanja nezaposlenih i neaktivnih NEET-ova te omogućuje njihov prijelaz iz obrazovnog sustava na tržište rada.</p> <p>Planirane aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obučavanje i usavršavanje vještina u skladu sa zahtjevima tržišta rada, kao i ojačavanje konkurentnosti nezaposlenih mladih osoba s neodgovarajućim ili niskim stupnjem obrazovanja, usklađujući njihove vještine i znanje s potrebama poslodavca, slijedeći smjernice i ciljeve strategija na razini EU-a kroz definiranje područja koja će trebati nove vještine ili specifičnu radnu snagu (digitalni program, strategija industrijskog razvoja); • aktivnosti poticanja prvog zapošljavanja za stjecanje radnog iskustva, odnosno mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog 	

odnosa, koji omogućuje izravno stjecanje radnog iskustva unutar struke za koju se mlada nezaposlena osoba obrazovala – osoba uči kroz rad na određenom radnom mjestu i dodatno može također ispuniti uvjete i zahtjeve za državne, stručne ili majstorske ispite (posljednji se odnose na obrtnička zanimanja) što vodi do trajnijeg ili neovisnijeg zaposlenja, radi usklađivanja znanja i vještina s trenutačnim zahtjevima tržišta rada, mjera će se usmjeriti na veće uključivanje privatnog sektora;

- usmjeravanje i potpora samozapošljavanju i poduzetništvu mladih, obuhvaćajući specifičnosti ove ciljane skupine, te naglašavanje između ostalog, uvođenja koncepta samozapošljavanja i poduzetništva i njihovih različitih oblika, zatim pomoć u procjeni održivosti odabira opcije samozapošljavanja u skladu s karakteristikama i sposobnostima osobe, usmjeravanje i podrška u provođenju ideja u poslovne planove, kontinuirana podrška tijekom provedbe, mentorstva, te pratećih aktivnosti (sve te aktivnosti povezane su s komponentom jačanja sposobnosti predviđenih u okviru specifičnog cilja 8.vii.2), ali i izravna financijska potpora za pokretanje novih tvrtki (uključujući i mehanizme mikro-kreditiranja i ostale programe zaduživanja);
- pružanje izravnih potpora i naknada za zapošljavanje, odnosno financijskih potpora poslodavcima za poticanje većeg zapošljavanja mladih kao skupine u nepovoljnom položaju na tržištu rada te osobito podskupina u još nepovoljnijem položaju, kao što su mladi s niskim stupnjem obrazovanja; zapošljavanje se podupire do 12 mjeseci i omogućuje pojedincima u nepovoljnom položaju stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva i samostalnost u radu i time veću zapošljivost na otvorenom tržištu rada;
- provedba programa izravnog stvaranja novih radnih mjesta u području socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, upravljanja projektima, s naglaskom na pomoć i podršku u zajednici, u cilju promicanja zapošljavanja i zapošljivosti mladih; programi usmjereni na mlade su u prosjeku duži od redovitih programa javnih radova, a zbog područja koje pokrivaju, mogu uključivati osposobljavanje i obrazovanje koje omogućuju stjecanje odgovarajućih vještina i radnog iskustva, ostvarujući tako zapošljivost ciljane skupine; u skladu s EU smjernicom, planira se intenzivnija podrška ovom pitanju i to kao direktna mjera zbog teške gospodarske krize i iznimno nepovoljnog položaja mladih;
- priprema društveno inovativnih projekata, različitih aktivnosti umjerenih na neaktivne nezaposlene osobe te povećanje njihove zapošljivosti i zaposlenja;
- projekt osposobljavanja mladih i programi pružanja druge prilike;
- stipendiranje od strane relevantnog nacionalnog tijela u cilju davanja druge prilike pripadnicima ranjivih skupina
- obrazovanje NEET-ova niske razine kvalifikacija ili s neadekvatnim kvalifikacijama, gdje će se pored upisa u programe izobrazbe odraslih također financirati tečajevi stranih jezika i polaganje vozačkog ispita.
- mogućnost davanja druge prilike za pristup visokom obrazovanju. Institucijama višeg obrazovanja dodijelit će se sredstva za provedbu programa uključivanja NEET-ova radi njihove integracije u individualizirane studijske programe na tercijarnoj razini
- aktivnosti usmjerene na osiguranje sudjelovanja NEET-ova u (deficitarnim) obrtničkim zanimanjima i prikladnim načinima stjecanja praktičnih vještina, putem stipendija i subvencija za strukovno naukovanje i bolju usklađenost obrazovanja s potrebama tržišta rada i omogućavanje istog

Ciljane skupine: nezaposleni ili neaktivni NEET-ovi u dobi od 15-29.

Korisnici: tijela nadležna za provedbu mjera i aktivnosti PIGzM-a.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi); – relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a; – jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a; – kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta); – sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta); – održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta). <p>U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.</p>	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade
Predviđena je provedba (dijela) ovog investicijskog prioriteta putem financijskih instrumenata, ovisno o rezultatu ex-ante procjene, sukladno članku 37. stavkom 2. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi. Ex-ante procjena je u završnoj fazi.	

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
Soy06	Mladi od 25 godina	Broj	IZM				55,520.00	Projekti, ISU	Godišnje
Soy08	Mladi u dobi od 25-do 29	Broj	IZM				18,180.00	Projekti, ISU	Godišnje

Soy09	Neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju	Broj	IZM				2,000.00	Projekti, ISU	Godišnje
Soy07	Nezaposleni	Broj	IZM				70,550.00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	8vii
Naziv investicijskog prioriteta	Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Jačanje kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje i povećanje zaposlenosti najranjivijih skupina na lokalnim tržištima rada
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Lokalna tržišta rada imaju ključnu ulogu u borbi protiv nezaposlenosti, posebno po pitanju smanjenja regionalnih razlika. Postoji značajna razlika u stopama nezaposlenosti među hrvatskim županijama, u rasponu od 8,7% (Grad Zagreb) do 33,4% (Virovitičko-podravska županija). Sve hrvatske županije su u pretpristupnom razdoblju razvile strategije upravljanja ljudskim potencijalima i uspostavile lokalna partnerstva za zapošljavanje (ukupno 21 LPZ-ova). Lokalna partnerstva za zapošljavanje dopunjuju nacionalnu politiku zapošljavanja prilagođavajući je regionalnim potrebama tržišta rada i njihovim posebnostima. Oni okupljaju dionike iz javnog, privatnog i neprofitnog sektora, i podržavaju komunikaciju, razmjenu i suradnju na lokalnoj razini. Županijske strategije razvoja ljudskih potencijala usmjerene su na lokalna pitanja i potrebe, analiziraju stanje i trendove na tržištu rada uzimajući u obzir lokalne prednosti i slabosti, dostupnu institucionalnu podršku, relevantne dionike itd., i provode sve to kroz posebne mjere i postupke. Pristup odozdo prema gore (<i>bottom up</i>) u razvoju strateškog okvira potreban je jer donosi dodanu vrijednost u smislu ispunjavanja konkretnih potreba i uvjeta na mikrorazini. Uloga lokalnih partnerstava za

	<p>zapošljavanje jest poticanje razrade lokalnih strategija, u skladu s priznatim trenutnim potrebama nekog područja i podacima o situaciji na terenu, što omogućuje točnije usmjeravanje aktivnosti i usluga. Međutim, lokalnim partnerstvima za zapošljavanje nedostaju i financijski i ljudski resursi te infrastruktura za održivo djelovanje. Pozicioniranjem LPZ-ova kao jednog od glavnih lokalnih igrača u smislu povezivanja zahtjeva i potreba tržišta rada, obrazovanja i poslovnog okruženja snažno će utjecati na lokalno tržište rada. Uspostava sustava stalnih tehničkih tajništva LPZ-ova (uzimajući u obzir specifičnosti županija) osigurat će njihovu održivost.</p> <p>Drugi važni element lokalno iniciranog djelovanja je podrška za provedbu mikroprojekata u skladu s definiranim strateškim potrebama i prioritetima u zapošljavanju i obrazovanju, i usmjerenost na ciljane skupine koje su lokalni strateški okviri prepoznali kao najugroženije na lokalnim tržištima rada, odnosno posebne skupine nezaposlenih, kao što su dugotrajno nezaposleni, žene, mladi bez prethodnog radnog iskustva, osobe s invaliditetom itd. Na primjer, u pretpristupnom razdoblju strategija Međimurske županije je pojačala davanja manjinskoj populaciji Roma, koji su brojniji u tom području, a strategija Zadarske županije se usmjerila na problem bivših ovisnika, i tako dalje, ovisno o specifičnim uvjetima županije. Najugroženijim skupinama često se pruža malo prilika izvan centara aktivnosti, a ciljani lokalni pristup povećava dostupnost potrebnih usluga i sustava podrške.</p> <p>Primjeri dobre prakse IPA programa pokazuju mnoge prednosti lokalnih aktivnosti, uključujući i izravan učinak na zapošljavanje na mikrorazini, međuzupanijsku suradnju, jačanje lokalnih kapaciteta i društvene inovacije „odozdo prema gore“, se mogu prenijeti na druge regije ili na nacionalnu razinu. Inovacije u tom pogledu mogu uključivati osmišljanje i pružanje novih usluga, prilagođene metode ili pristup ciljnoj skupini, sudjelovanje različitih dionika i sinergija itd.</p> <p>Očekivani rezultati uključuju povećanje zapošljivosti korisnika intervencija i usluga rađenih po mjeri i prilagođenih lokalnim prilikama (koje su osobito usmjerene na pripadnike ugroženih skupina) kroz širenje usluga zapošljavanja koje se pružaju na lokalnoj razini, i njihove inovacije.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere APZ
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Povećava se broj i raznolikost korisnika HZZ-a, što zahtijeva prilagodbu i raznolikost u pružanju usluga, ali također smanjenje radnog opterećenja savjetnika. HZZ je počeo razvijati specijalizirane usluge za različite skupine (mlade, dugotrajno nezaposlene, osobe s invaliditetom, poslodavce, osobe koje žele pokrenuti vlastiti

posao) i različite aktivnosti (izbor i upravljanje karijerom, mobilnost). Postoji i potreba za adekvatnim radom na terenu i informacijskim kanalima (samoposlužni modeli i e-savjetovanje), ali također i za poboljšanjem i razvojem novih programa aktivacije za dugotrajno nezaposlene i osobe koje su suočene sa zaprekama u pristupanju tržištu rada zbog različitih čimbenika otežanog zapošljavanja. Jednostavniji pristup uz istodobno rasterećivanje savjetnika postići će se zapošljavanjem savjetnika za zapošljavanje koji će izravno raditi s korisnicima, te također uspostavljanjem dodatnih sustava za potporu (kontakt centri koji će služiti izravnoj komunikaciji s korisnicima, pružanju usluga upravljanja vremenom za rad na daljinu).

Zaposlenici HZZ-a trebaju se osposobiti za pružanje različitih usluga, kao i svi koji pružaju usluge vezane za tržište rada i obrazovanje, kao što su relevantna ministarstva, institucije i agencije, kao i dionici tržišta rada (socijalni partneri, komore, udruge poslodavaca, OCD-i i obrazovne institucije) u smislu stručnog znanja i tzv. „mekih“ vještina. HZZ je osnovao Centar za osposobljavanje za tržište rada koji se sastoji edukatora iz različitih institucija za upravljanje radom, a koji imaju potrebna znanja i vještine.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava će osposobiti kapacitete za provođenje politike, osigurati nadzor i procjenu utjecaja politike kao i razmjenu podataka s partnerskim institucijama (Evidencija ljudskih potencijala) te razviti programsko rješenje za analizu i izvještavanje za potrebe dionika i javnosti. Razvit će se sustav za prognoziranje kako bi se olakšalo razumijevanje nesrazmjera vještina po sektorima. Specifična vrsta analize će iskoristiti nove resurse za simulaciju promjene politike, i tako omogućiti ex-ante procjenu i ocjenu utjecaja politike.

Analitički podaci koristit će se za pravovremeno planiranje obrazovanja i osposobljavanja te za dobro usmjerene mjere APZ-a što će rezultirati dinamičnim sustavom prilagodbe ishoda osposobljavanja potrebama tržišta rada i usklađenošću segmenta osposobljavanja unutar mjera APZ-a s novim radnim mjestima, te tako povećavajući mogućnost zapošljavanja.

Uvid u učinkovitost i djelotvornost mjera APZ pokazuje se nedostatnim i ometa pravodobni, učinkoviti i odgovarajući odgovor na promjene i izazove tržišta rada, a prema tome je potrebno razviti sveobuhvatan sustav evaluacije mjera APZ.

U 2014. godini pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava ustanovljeni je Inspektorat rada sa zadatkom obavljanja inspekcije rada i radnih odnosa te zdravlja i sigurnosti na radu. Jedna od njihovih najvažnijih zadaća je borba protiv rada na crno. Inspektorat rada treba ojačati u smislu informacija i praktične potpore njihovom radu, ali njihovog istupa prema javnosti. U pogledu inspekcija rada ESF će poduprijeti jačanje njihovih kapaciteta.

	<p>Radi razvoja sustava praćenja i izvještavanja povezanih sa zdravljem i sigurnosti na radu, uz potporu ESF-a, Zavod za unapređenje zaštite na radu razvit će središnji informacijski sustav koji će osigurati integraciju i obradu podataka svih dionika koji se nalaze u sustavu upravljanja zdravljem i sigurnosti na radu.</p> <p>Očekivani ključni rezultati su daljnji razvoj i prilagodba usluga i struktura, kao i poboljšanje postupaka za analizu podataka, donošenje smjernica, izvješća i razrada unutar institucija tržišta rada, dionika i institucija za pružanje usluga i obrazovanja na tržišta rada (ministarstava, institucija i agencija, socijalnih partnera, komora, udruga poslodavaca, OCD-a i obrazovnih institucija, kao edukacija i osposobljavanje osoblja.</p>
--	--

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 8vii – Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
SR106	nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama RLJP-a, koji su zaposleni, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				23,00	Postotak (%)	2013.			23,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR107	broj novih ili poboljšanih usluga koje pružaju institucije na tržištu rada	Slabije razvijene	Broj				12,00	Broj	2013.			88,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR108	broj zaposlenika u institucijama na tržištu rada osposobljenih za pružanje novih ili poboljšanih usluga	Slabije razvijene	Broj				1633,00	Broj	2013.			2 886,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	8vii – Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika
<p>Specifični cilj 8.vii.1 obuhvaća aktivnosti koje će se provoditi na regionalnoj razini i koje su usklađene s regionalnim potrebama i posebnostima tržišta rada. To uključuje pružanje financijske potpore funkcioniranju lokalnih partnerstava za zapošljavanje, te provedbu lokalnih inicijativa za zapošljavanje, u cilju jačanja lokalnih struktura i mreža, poticanja ciljanog tzv. <i>bottom-up</i> (odozdo prema gore) pristupa u rješavanju problema nezaposlenosti i osiguravanja vlasništva aktivnosti i usluga.</p> <p>Prvi niz aktivnosti, usmjerenih na lokalna partnerstva za zapošljavanje (LPZ-ove), uključivat će ulaganje u izgradnju kapaciteta LPZ-ova, tj. relevantno osposobljavanje, edukaciju ili savjetovanje, ulaganje u tehničku infrastrukturu koja podržava funkcioniranje LPZ-ova (tj. opremu), razvoj internih politika i procedura LPZ-ova, analizu i politiku/strategiju razvoja, razradu budućih projekata i dokumentacije itd. Korisnici i ciljane skupine unutar ove programske aktivnosti uključuju članove LPZ-a (lokalnog partnerstva za zapošljavanje), odnosno institucije tržišta rada i dionike na lokalnoj razini koje čine LPZ mrežu.</p> <p>Drugi niz aktivnosti koje doprinose ostvarenju lokalnog strateškog okvira kroz rad lokalnih dionika uključivat će direktni rad s ranjivim skupinama (što je predviđeno u županijskim strategijama razvoja ljudskih potencijala, ali ih tek treba razviti za nadolazeće razdoblje) na lokalnoj razini radi povećanja njihove zapošljivosti i zapošljavanja, kroz osposobljavanje, radionice za podizanje samopouzdanja i ostale radionice usmjerene na vještine pojedinca, podizanja svijesti, povezivanja s poslodavcima, itd. Potpora će se dati samo onim aktivnostima temeljenim na regionalnom strateškom okviru razvoja i usmjerenim na određene skupine u nepovoljnom položaju u ciljanim područjima. Osim toga, veća dostupnost potpore osigurat će se područjima koja su najviše pogođena nezaposlenošću, na primjer županijama s najvišim stopama nezaposlenosti.</p> <p>Ciljane skupine: nezaposleni, pripadnici ranjivih skupina, kako je definirano županijskim strategijama za razvoj ljudskih potencijala.</p> <p>Korisnici: institucije i dionici tržišta rada na nacionalnoj i lokalnoj razini, organizacije civilnog društva, socijalni partneri, poduzetnici</p> <p>Specifični cilj 8.vii.2 obuhvaća aktivnosti usmjerene jačanju kapaciteta institucija tržišta rada radi poboljšanja opsega, kvalitete i prilagodljivosti pruženih usluga. Vrste aktivnosti koje će se podupirati uključuju odgovarajuću izobrazbu i osposobljavanje osoblja (kako u</p>	

pogledu stručnog znanja tako i općeg razvoja vještina, u smislu vještina upravljanja, komunikacijskih vještina, nadogradnje vještina na području ICT-a, itd.; jedno određeno područje koje će se obuhvatiti u pogledu osposobljavanja jest anti-diskriminacija, kao temelj za provedbu nediskriminacijske prakse u radu s korisnicima, ali i kako bi savjetnici širili informacije vezanih za anti-diskriminaciju), jačanje administrativnih kapaciteta kroz zapošljavanje savjetnika za zapošljavanje, razvoj novih individualiziranih usluga, modaliteta pripreme i organizacije prilagođene potrebama, razvoj novih standarda i procedura, ulaganje u opremu i IT aplikacije, kao i informativne aktivnosti (uključuje aktivnosti u zajednici, kao što su sajmovi, posjeti institucijama, itd.).

Dodatna specijalizacija službi za posredovanje i informiranje, kao i potpora u zapošljavanju nezaposlenih/tražitelja zaposlenja, te poslodavcima (ponuda poslova za poslodavce, mogućnost rada na daljinu, , specijalizacija savjetnika za samozapošljavanje); širenje mreže CISOK centara (centri za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje) na regionalnoj razini i jačanje funkcioniranja Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i jačanje karijere te Ministarstva rada i mirovinskoga sustava kao institucije nadležne za njegov rad; unapređenje usluga za strukovno usmjeravanje i usmjeravanje karijere učenika za strukovno srednjoškolsko obrazovanje kroz jačanje kapaciteta HZZ-a, ali i jačanje suradnje sa školama i drugim dionicima, aktivnostima EURES-a (Europske službe za zapošljavanje) u području zapošljavanja, usklađivanja i pozicioniranja, zajedno s odgovarajućim uslugama informiranja, savjetovanja i usmjeravanja na nacionalnoj i prekograničnoj razini, daljnji razvoj modela primjene za ključne poslovne procese HZZ-a, uključujući podršku u profesionalnom usmjeravanju, e-savjetovanje, itd., te ostalu podršku u razvoju informacijskog sustava tržišta rada kroz online usluge samoprocjene i prilagodbe sposobnosti, podržavanje daljnjeg razvoja HZZ-ovog centra za osposobljavanje za tržište rada, uključujući podršku HZZ-ovom mentorskom sustavu te podršku Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava.

Dodatni važan element je razvoj mehanizma za praćenje i evaluaciju mjera aktivne politike tržišta rada kao standardnog dijela provedbe te politike, u cilju pružanja povratnih informacija o provedenim mjerama te izradi i razvoju buduće strategije politike tržišta rada.

ESF će podržati jačanje drugih institucija tržišta rada, točnije REGOS-a, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Ministarstva rada i mirovinskoga sustava u smislu jačanja administrativnih kapaciteta i/ili podrške razvoju novih mjera i modela rada.

Za veću transparentnost i dostupnost podataka i za potrebe institucija i javnosti, planiraju se aktivnosti vezane uz poboljšanje procedura za analizu i razradu podataka, uključujući informatizaciju i automatizaciju poslovnih procesa i revidiranje metodologije za prikupljanje i analizu statističkih podataka unutar Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Osim toga, sveobuhvatan sustav za praćenje i analizu tržišta rada razvit će se na razini ministarstva (web portal tržišta rada), koji će, između ostalog, pružiti podršku provedbi Strategije cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj 2016. – 2020. Nadalje, planiran je razvoj sustava za praćenje i analizu tržišta rada, uključujući modela i alata za predviđanje budućih potreba za vještinama i kvalifikacijama.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) poduzet će mjere za sveobuhvatnu modernizaciju svojeg informatičkog sustava i daljnjeg razvoja temeljnih poslovnih procesa. Navedeno će obuhvaćati aktivnosti uvođenja poslovnog kontrolinga te sustava za upravljanje ljudskim potencijalima, čime će se podržati nov i učinkovitiji sustav upravljanja ljudskim potencijalima u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Za potrebe smanjenja arhivske dokumentacije i potreba za prostorom u kojem se pohranjuje i čuva dokumentacija te kako bi se osigurala brža dostupnost materijala, planiran je početak aktivnosti digitalizacije arhivske građe.

Nadalje, razvit će se napredni informatički sustav za pristup i isporuku osobnih elektroničkih dokumenata za korisnike Registra REGOS što će omogućiti brzu i kvalitetnu uslugu, bez povećanja administrativnoga opterećenja. Razvit će se informatička rješenja (skladištenje podataka i poslovna inteligencija; *Data Warehouse* i *Business Intelligence*) za sigurnu pohranu podataka i osiguranje usklađenosti sa standardima izvještavanja EU-a, kako bi se umanjila administracija te pojačao nadzor i protok podataka. Za ostvarenje navedene informatizacije omogućit će se podrška razvoju usluga mreže usluga i stručnog savjetovanja.

S ciljem promicanja sudjelovanja starijih radnika na tržištu rada, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava provodit će niz različitih analiza i detaljnih istraživanja te predložiti mjere kako bi se izbjegao odlazak u prijevremenu mirovinu i produžio radni vijek (npr. detaljna analiza smanjivanja koristi ranog umirovljenja i mogućnost preostale radne sposobnosti).

S obzirom na naglasak na ciljanu skupinu mladih, u razdoblju 2014.-2020. podrška će se usmjeriti na razvoj i unapređenje sustava, strukture i usluga za ovu specifičnu skupinu. Aktivnosti koje će se financirati uključuju specifične i ciljane aktivnosti za različite skupine mladih (kao dio sveobuhvatnih usluga različitog intenziteta, vrste potpore i komunikacijskih kanala u traženju posla za različite ciljane skupine u nepovoljnom položaju na tržištu rada), kao i uspostavu i razvoj specijaliziranih službi za zapošljavanje mladih (*one-stop-shop*). Ovim aktivnostima želi se poboljšati dostupnost i kvaliteta usluga specifične prilagodbe mladih, što je preduvjet za ostvarenje veće zapošljivosti mladih i razine zaposlenosti. Uspješna provedba tih aktivnosti temelji se i ovisi o istodobnom jačanju kapaciteta HZZ-a za takvo specijalizirano pružanje usluga.

Nadalje, poseban naglasak će biti na razvoju sustava praćenja mladih koji su nezaposleni, a nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja (NEET), a on će objedinjavati sve podatke prikupljene u HZZ-u, MZOS-u, MRMS, i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i pružit će podatke o vrsti osiguranja (nezaposlenih osoba osiguranih na temelju njihove nezaposlenosti). Centri za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) zasnivaju se na partnerskom pristupu usredotočenom na utvrđivanje potreba specifične regije ili lokacije i prepoznati su kao centralne točke za aktivnosti uključivanja NEET—ova na lokalnoj/regionalnoj razini. U smislu šireg praćenja tržišta rada, u tijeku je izrada web portala tržišta rada. Web portal tržišta rada bit će dostupan svim CISOK-ima, institutima, školama i fakultetima.

Ti sustavi bit će dijelom veće reformske mjere, Evidencije ljudskih potencijala. Navedena evidencija će predstavljati temeljni javni registar koji će također uključivati podatke REGOS-a, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku o korisnicima socijalne pomoći a osnovna jedinica za prikupljanje podataka zasniva se na individualnom osobnom identifikacijskom broju (OIB-u). Glavni cilj Evidencije ljudskih potencijala je praćenje pojedinaca kroz cijeli život, od prvog ulaska u predškolske institucije do mirovine u kojem će se zapisivati sve promjene u statusu aktivnosti: na izobrazbi, neaktivan, zaposlen ili nezaposlen. Registar će služiti kao osnova za analizu učinaka politike, planiranje i analizu situacije na tržištu rada, planiranje obrazovanja, identifikaciju marginaliziranih skupina na tržištu rada kojima je potrebna potpora putem mjera aktivne politike zapošljavanja, longitudinalnih studija, praćenja zapošljivosti pojedinaca s određenim kvalifikacijama,

identifikacijskih obilježja NEET-ova, itd. ELJP će sadržavati vrlo stroge sigurnosne sustave za zaštitu podataka pojedinca kao što je to definirano javnim registrima i drugim statutarnim odredbama.

S ciljem provođenja pripravništva i poticanja malog i srednjeg poduzetništva u sudjelovanju obrazovanja učenika, osigurat će se podrška poslodavcima i školama u organizaciji kvalitetnog pripravništva također i u vidu davanja stipendija. Srodne aktivnosti uključivat će različite pilot programe ili provedbu postojećih programa pripravništva i prakse, mentorsku podršku, izgradnju kapaciteta za provedbu pripravništva u malim i srednjim tvrtkama itd. Za stvaranje i jačanje poduzetničke klime i poduzetničkih sposobnosti mladih, potpora će se pružati i za razvoj studentskih udruga i tvrtki za osposobljavanje, kao i studentskih inkubatora na sveučilištima. Oni će omogućiti umrežavanje potencijalnih mladih poduzetnika i razmjenu informacija i podrške u stjecanju specifičnih poduzetničkih vještina i, u konačnici, pokretanju vlastite tvrtke.

U funkciju će biti stavljen stalni instrument za anketiranje poslodavaca o standardima zanimanja i kompetencijama. Sirove podatke analizirat će i sortirati stručne radne skupine. Nacionalna klasifikacija zanimanja ažurirat će se sukladno novoizrađenim standardima zanimanja te klasifikaciji ESCO-a. Ovim procesom upravljat će Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava s tendencijom smanjenja broja zanimanja u Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, sukladno stvarnim potrebama tržišta rada. Objavit će se stalni natječaji za razvoj novih standarda zanimanja te će isti biti izrađeni u suradnji s poslodavcima i drugim dionicima tržišta rada, kao što su socijalni partneri, komore i udruge poslodavaca. Nakon njihove izrade, obrazovni programi koristit će se za nadogradnju vještina nezaposlenih, zaposlenih ili drugih ciljanih skupina u okviru uobičajenog paketa mjera aktivne politike zapošljavanja. Provedbom javnih natječaja, MRMS će upravljati izradom prioritetnih standarda zanimanja dionika tržišta rada, radi brze izmjene standarda kvalifikacije što će omogućiti bržu prilagodbu znanja i vještina potrebama tržišta rada. Podrška novoosnovanom inspektoratu rada također će osigurati dostupnost relevantnih informacija i osigurati pružanje kvalitetne usluge, u smislu osiguravanja zaštite radničkih prava i kvalitetnih radnih odnosa. To će obuhvatiti aktivnosti vezane za daljnji razvoj e-dnevnika koji sadrži podatke o izvršenom nadzoru i kontroli, i provedene aktivnosti i mjere, koje olakšavaju rad inspektora, kao i korisnika, u smislu razvoja internetske stranice koja će sadržavati sve relevantne informacije za osiguravanje sigurnosti na radu. Aktivnosti koje će se provesti kroz podršku ESF-a uključuju pripremu analiza i izvještavanje o trenutnoj situaciji u Hrvatskoj, prijedloge za poboljšanje, kao i kampanje i ostale aktivnosti informiranja (edukacije, radionice i konferencije).

S ciljem podizanja kvalitete uvjeta rada i zaštite zdravlja radnika potrebno je poboljšati zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Relevantne institucije (nadležna inspeksijska služba u području zdravlja i sigurnosti na radu, Zavod za unapređivanje zaštite na radu, Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje) nisu u potpunosti opremljene za brzo i pouzdano prikupljanje podataka i integraciju, niti za praćenje i izvještavanje. Analiza sigurnosti na radu pokazala je odstupanje u brojkama o vrstama ozljeda u odnosu na prve/glavne dijagnoze postavljenih od strane liječnika. Ova razlika označava potrebu za analizom mogućih uzroka odstupanja i izradom dodatnih smjernica za poslodavce, doktore i osiguravatelje. U tom pogledu planira se uspostaviti središnji računalni sustav za zaštitu na radu (kolektor podataka – *data collector*) koji će biti temelj za izradu i provedbu promjena u sigurnosti na radu radi poboljšanja zdravlja i sigurnosti na radu – sukladno Zakonu o sigurnosti na radu i pravilnicima, zadaću uspostave središnjeg računalnog sustava za sigurnost na radu izvršit će Zavod za unapređivanje zaštite na radu. Potrebno je povećati svijest institucija i poslodavaca vezano za pitanje zdravlja i

sigurnosti na radu. U tu je svrhu potrebno razviti model e-učenja u području sigurnosti na radu kako za radnike tako i za poslodavce, te također održati edukacijske seminare i radionice na specifične teme zasnovane na relevantnim podacima u području sigurnosti na radu.

Ciljane skupine: institucije tržišta rada, relevantni dionici i pružatelji usluga i obrazovanja na tržištu rada i njihovi zaposlenici, tijela i dionici za razvoj i provedbu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i nadležna tijela za regulirane profesije i nadležna tijela u području učenja za poduzetništvo.

Korisnici: relevantne institucije tržišta rada (npr. HZZ, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, REGOS, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, ministarstvo nadležno za poduzetništvo i obrt).

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	Svii – Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi); – relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a; – jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a; – kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta); – sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);	

SO112	Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županjskim Strategijama za razvoj ljudskih potencijala	Broj	ESF	Slabije razvijene			15.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO113	Broj projekata za izgradnju kapaciteta LPZ-a	Broj	ESF	Slabije razvijene			54,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO114	Broj projekata lokalne inicijative	Broj	ESF	Slabije razvijene			105,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO115	Broj zaposlenika u institucijama za tržište rada koji sudjeluju u osposobljavanju za pružanje novih ili poboljšanih usluga	Broj	ESF	Slabije razvijene			2.886,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO116	Broj novih ili poboljšanih usluga koje su podržane za razvoj i provedbu	Broj	ESF	Slabije razvijene			88,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO117	Broj subjekata koji su primili potporu za razvoj programa naukovanja/osposobljavanja	Broj	ESF	Slabije razvijene			190,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1. – 7.

Prioritetna os	1 – Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage
<p>Pri provedbi aktivnosti posebna će se pažnja posvetiti društveno inovativnim aktivnostima koje će doprinijeti povećanju zapošljavanja i integraciji na tržištu rada, osobito u odnosu na neaktivne mlade osobe (s naglaskom na aktivnosti dosega do mladih, osposobljavanju za posao, programima pružanja druge prilike) i inicijativama lokalnog partnerstva za zapošljavanje te projektima u okviru SC 8.vii.l koji će pružiti okvir za kreativnu i inovativnu suradnju lokalnih dionika s ciljem poboljšanja lokalnog tržišta rada. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava razvit će i provoditi projekte kojima će kriterij selekcije biti socijalne inovacije u skladu s ovim TC. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava bit će odgovorno za praćenje tih projekata, uključivanje i širenje uspješnih primjera (putem provjera na licu mjesta i redovitog izvješćivanje) davanjem preporuka o uključivanju pozitivne prakse u širi sustav.</p> <p>Određene aktivnosti u okviru prioritetne osi Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, investicijski prioritet 8.ii Održiva integracija mladih na tržište rada, posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade, i IP 8.vii Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika, provest će se kroz transnacionalnu suradnju.</p> <p>Odnos prema 3. Tematskom cilju:</p> <p>U skladu s 8. TC-om, mjere samozapošljavanja bit će usmjerene na olakšavanje pristupa poduzetništvu ranjivih skupina nezaposlenih, kao put iz nezaposlenosti u zaposlenost. Mjere će obuhvatiti različite oblike financijske potpore, popraćene nizom pomoćnih mjera (usmjeravanje,</p>	

osposobljavanje, mentorstvo, prateće aktivnosti itd.). U skladu s 3. Tematskim ciljem, fokus je na konkurentnosti i razvoju, odnosno opsežnijoj financijskoj potpori i naprednijim uslugama dostupnima širim ciljnim skupinama, uključujući i postojeće poduzetnike. Ministarstvo poduzetništva i obrta uključeno je u implementaciju oba TC-a, što će doprinijeti osiguranju njihove koordinacije.

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6.: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondovima i kategorijama regije za EFRR i ESF)

Prioritetna os		1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage											
Identifikacijska oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Ključna točka za praćenje napretka za 2018.			Konačni cilj (2023.)		Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, gdje je primjenjivo	
CO01	O	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			11.022,00			57.672,00	Projekti, ISU	
F.1	F (financije)	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	ESF	Slabije razvijene			64.400.016,00			429.954.209,00	ISU	
Soy07	O	nezaposleni	Broj	IZM				107.795.943,00			220.465.702,00	Projekti, ISU	
F.1	F (financije)	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	IZM				35.768,00			70.550,00	ISU	

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9. Kategorije intervencija

Kategorije intervencija koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije.

Tablice 7.-11.: Kategorije intervencija

Tablica 7.: Dimenzija 1. – Područje intervencije

Prioritetna os		1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage										
Fond	Kategorija regije	Šifra									Iznos u eurima	

ESF	Slabije razvijene	102. Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne ljude, uključujući dugoročno nezaposlene i ljude udaljene od tržišta rada, također provedbom lokalnih inicijativa zapošljavanja i potpore pokretljivosti radne snage	249,084,283.00
ESF	Slabije razvijene	103. Održiva integracija u tržište radne snage za mlade, posebno nezaposlene, one koji se obrazuju ili osposobljavaju, uključujući mlade s rizikom od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući primjenom programa Garancije za mlade	35,539,794.00
ESF	Slabije razvijene	108. Modernizacija institucija tržišta rada, poput javnih i privatnih usluga zapošljavanja, i poboljšanje usklađivanja potreba tržišta rada, uključujući aktivnostima koje povećavaju transnacionalnu pokretljivost radne snage te sustavima pokretljivosti i boljom suradnjom institucija i relevantnih dionika	80,837,000.00
IZM		103. Održiva integracija u tržište radne snage za mlade, posebno nezaposlene, one koji se obrazuju ili osposobljavaju, uključujući mlade s rizikom od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući primjenom programa Garancije za mlade	202,590,104.00

Tablica 8.: Dimenzija 2. – Oblik financiranja

Prioritetna os		1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Bespovratna sredstva	285,461,077.00
ESF	Slabije razvijene	04. Potpora kroz financijske instrumente: kredit ili ekvivalent	40,000,000.00
ESF	Slabije razvijene	05. Potpora kroz financijske instrumente: garancija ili ekvivalent	40,000,000.00
IZM		01. Bespovratna sredstva	182,590,104.00
IZM		04. Potpora kroz financijske instrumente: kredit ili ekvivalent	20,000,000.00

Tablica 9.: Dimenzija 3. – Vrsta teritorija

Prioritetna os		1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50.000 stanovnika)	17,000,000.00
ESF	Slabije razvijene	07. Nije primjenjivo	348,461,077.00
IZM		07. Nije primjenjivo	202,590,104.00

Tablica 10.: Dimenzija 4. – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Integrirano teritorijalno ulaganje – urbano	17,000,000.00
ESF	Slabije razvijene	07. Nije primjenljivo	348,461,077.00
IZM		07. Nije primjenljivo	202,590,104.00

Tablica 11.: Dimenzija 6. – sporedna tema ESF-a (samo ESF i IZM)

Prioritetna os		1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Potpora prijelazu na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika, učinkovito u pogledu uporabe resursa	3,700,000.00
ESF	Slabije razvijene	02. Socijalne inovacije	16,320,000.00
ESF	Slabije razvijene	03. Povećanje konkurentnosti MSP-ova	60,000,000.00
ESF	Slabije razvijene	05. Pобољшanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezine uporabe i kakvoće	48,500,000.00
ESF	Slabije razvijene	07. Jednakost spolova	10,500,000.00
ESF	Slabije razvijene	08. Nije primjenljivo	230,142,163.00
IZM		03. Povećanje konkurentnosti MSP-ova	20,000,000.00
IZM		08. Nije primjenljivo	202,570,104.00

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući gdje je potrebno aktivnosti za jačanje administrativnog kapaciteta tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnike (gdje je primjenljivo) (po prioritetnim osima)

Prioritetna os	1- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage